

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาถือเป็นเครื่องมือการพัฒนามนุษย์ให้มีความรู้ ผู้ได้รับการศึกษาจึงเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ การวางรากฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสมย่อมสามารถปรับเปลี่ยนคนในสังคมให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ได้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 6 ได้กำหนดว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ นอกจากนั้น การจัดระบบโครงสร้างกระบวนการจัดการศึกษายึดหลักการ มีเอกภาพด้านนโยบาย มีความหลากหลายในการปฏิบัติมีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น และสถานศึกษา ในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตนเอง

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของการศึกษาคือหลักสูตร หลักสูตรเป็นหัวใจของการศึกษา เพราะหลักสูตรจะกำหนดทิศทางการศึกษาไทยในการให้ความรู้ ถ่ายทอดวัฒนธรรม การเสริมสร้างทักษะการปลูกฝัง เจตคติ ค่านิยม และการเสริมสร้างความเจริญเติบโตให้แก่ผู้เรียนให้พัฒนาไปในทุกๆด้าน ดังนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ ทางด้านหลักสูตรเป็นอย่างดี ประกอบการกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา และแนวทางปฏิบัติเพื่อวางรากฐานทางด้านสติปัญญา ทักษะและคุณธรรมให้แก่ผู้เรียน ได้อย่างชัดเจน จึงจะสามารถใช้หลักสูตรเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (รัชต์วดี วรกิตต์สกุลชัย. 2555 : 2)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ปรับปรุงและพัฒนาจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรที่ผ่านมา และเพื่อช่วยให้การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ยึดหลักการ และแนวคิด คือมีมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน จากการติดตามและประเมินการ

การใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามแนวทางของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบประเด็นที่เป็นปัญหาและความไม่ชัดเจนของหลักสูตร ได้แก่ เอกสารหลักสูตร กระบวนการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ และผลผลิตที่เกิดจากการใช้หลักสูตร ได้แก่ ความสับสนของผู้ปฏิบัติในระดับสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีการกำหนดสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้มาก ทำให้การวัดผลประเมินผลไม่สะท้อนมาตรฐาน ส่งผลต่อปัญหาในการจัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียน รวมถึงปัญหาคุณภาพผู้เรียน ด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 : 1-2)

ในการจัดการศึกษาให้บรรลุประสิทธิผล สถานศึกษาต้องพัฒนาหลักสูตรในส่วนสำคัญแล้ว ยังต้องมีการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตร โรงเรียนควรมีการส่งเสริมสนับสนุนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติอย่างเหมาะสม แต่เนื่องจากสถานศึกษาแต่ละแห่งมีบริบทต่างกัน ความพร้อมต่างกัน รวมทั้งผู้เรียนแต่ละสถานศึกษามีพื้นฐานทางครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม ความรู้ความสามารถที่แตกต่างกัน ดังนั้น การวางแผนในการบริหารจัดการหลักสูตรจึงควรพิจารณาให้สอดคล้องสัมพันธ์กับปัจจัยต่างๆ ดังกล่าว นอกจากนั้นสถานศึกษาต้องมีการติดตาม ดูแลคุณภาพการจัดทำหลักสูตร นำผลจากการติดตาม กำกับดูแลคุณภาพนั้นมาพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (บุญนำ เทียบฤทธิ์. 2555 : 2)

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 35) กล่าวว่า การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาทุกโรงเรียนต้องมีบทบาทและเป็นภาระหน้าที่ของโรงเรียนโดยตรง ที่จะต้องจัดทำหลักสูตรของตนเองเพื่อเป็นกรอบในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่กำหนดคือเป็นไปตามมาตรฐานและตัวชี้วัดตามที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องที่ยากในการนี้อาจจะส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาแต่ละแห่ง ตั้งแต่ด้านการจัดทำหลักสูตร ด้านการส่งเสริมสนับสนุนหลักสูตร และด้านการกำกับดูแลคุณภาพจากการศึกษางานวิจัยของ วารี พงษ์ราศรี (2554 : 98-100) ซึ่งได้ศึกษาปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 พบว่า ในด้านการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษานั้นขาดความร่วมมือจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตร ได้แก่ บุคลากร ในสถานศึกษาเอง ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และไม่สอดคล้องกับสภาพจริงของชุมชน

ขาดงบประมาณในการส่งเสริมสนับสนุน การนิเทศของสถานศึกษายังไม่เป็นระบบและต่อเนื่องเท่าที่ควร ประกอบกับงานวิจัยของ กฤษณ์สราวลี ของโยกฤษฎา (2554 : 101-104) ซึ่งได้ศึกษาสภาพและปัญหาบริหารจัดการหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรและ โรงเรียนที่มีความพร้อม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของ เขต 2 พบว่า ในด้านการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษามีการเตรียมการในการจัดทำหลักสูตรน้อย เนื่องจากขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในการจัดทำหลักสูตร ด้านการส่งเสริมสนับสนุน สถานศึกษาขาดรูปแบบในการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ ขาดการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรที่จำเป็นต่อการสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จ ขาดการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาและขาดการสร้างเครือข่ายระหว่างสถานศึกษา ส่วนในด้านการกำกับ ดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา พบว่า ครูขาดความชำนาญในการวัดผลประเมินผลอย่างรอบด้าน ผู้บริหารสถานศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการกำกับ ติดตามประเมินผล เนื่องจากอาจไม่เห็นความสำคัญของงานด้านนี้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิสุทธิ์ เวียงสมุทร (2552) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1-2 พบว่า ปัจจุบันปัญหาครูคณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1-2 ส่วนใหญ่เรียนจบสาขาวิชาอื่น ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาในระดับดี แต่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน และการประเมินผลตามสภาพจริงอิงพัฒนาการผู้เรียน

นอกจากนี้จากการวิจัยใน โครงการวิจัยนานาชาติ (Third International Mathematics and science Study หรือ TIMSS) ของสมาคมนานาชาติเพื่อการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (International Association for the Evaluation หรือ IEA) ปี 2011 พบปัญหาในการพัฒนาคุณภาพในการจัดการศึกษาว่า นักเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของประเทศไทย ได้คะแนนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ต่ำกว่าทุกประเทศในภูมิภาคเอเชีย โดย สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้สรุปผลการวิเคราะห์พบปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพสถานศึกษาและนักเรียนเป็นสำคัญ (การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา. สืบค้นเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2556. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : www.ipst.ac.th/files/executive%20TIMSS%202011_PPT.pdf).

การบริหารจัดการหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาประ โคนชัย 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนทั้งหมด 10 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดบ้านไผ่บุลย์ โรงเรียนบ้านโคกสำโรง โรงเรียนบ้านหนองม่วงราษฎร์อุทิศ โรงเรียนบ้านโคกไร่ โรงเรียนบ้านโคกตูม โรงเรียนบ้านหนอง

ตะขบ โรงเรียนบ้านราษฎร์นิยม โรงเรียนบ้านหนองม่วงพัฒนา โรงเรียนบ้านโคกกี และโรงเรียน วัดบ้านไทร พบว่าการจัดการศึกษาได้ผลยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ซึ่งจะเห็นได้จากผลการประเมิน คุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Local Assessment System) ป.1, ป.2, ป.4, ป.5 ปีการศึกษา 2555 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ร้อยละ 40.07 , 51.34, 36.83, 30.74 ตามลำดับ และผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Local Assessment System) ม.1 ,ม.2 ปีการศึกษา 2555 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ร้อยละ 32.71,28.09 ตามลำดับ ผลการทดสอบการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ (National Test) ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์คิดเป็น ร้อยละ 57.20 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test) ป.6 และ ม.3 คะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ร้อยละ 36.58,24.37 ตามลำดับ (ผลการทดสอบทางการศึกษา. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.web.br2.go.th/index.php>) จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า ผู้เรียนมีทักษะด้านการคิด วิเคราะห์ด้านคณิตศาสตร์ยังต่ำ สาเหตุ เนื่องจากหลักสูตรหลายโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาประ โคนชัย 5 มีลักษณะ เลียนแบบมากกว่าจะจัดให้สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของโรงเรียนอย่างแท้จริง ผู้บริหาร ครู เคยชินกับแนวทางปฏิบัติและวัฒนธรรมการทำงานแบบเดิม ซึ่งบทบาทและ ภาระหน้าที่ของสถานศึกษาทุกแห่ง ก็คือต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อเป็นกรอบในการจัด การเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณภาพ เกิดองค์ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การปรับเปลี่ยน การใช้หลักสูตรดังกล่าวนับเป็นเรื่องยาก โดยเฉพาะการปรับเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจ ความมั่นใจ ของบุคลากร จึงส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ตั้งแต่ด้านการส่งเสริม สนับสนุน ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการกำกับดูแลคุณภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 1) ได้กล่าวว่า ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจะประสบ ความสำเร็จได้ จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้อง มีความเข้าใจที่ชัดเจนตรงกันเกี่ยวกับหลักสูตร รวมทั้งเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของตนเอง และ สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อก่อให้เกิดประ โยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน จากกรอบแนวคิดเดิมสู่ปรัชญาแนวคิดใหม่ การบริหารจัดการและแนวปฏิบัติใหม่ฯ

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพ การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ของ โรงเรียน

กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาประ โคนชัย 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูเพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษา สามารถบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ได้อย่างมีคุณภาพ อันจะส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ให้บรรลุจุดมุ่งหมายต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ของ โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาประ โคนชัย 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ของ โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาประ โคนชัย 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและประสบการณ์

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีสถานภาพต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้ข้อมูลสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ของ โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาประ โคนชัย 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 นำผลวิจัยไปเป็นข้อมูลและเป็นแนวทางที่สำคัญในการกำหนดนโยบาย วางแผน และดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ได้ถูกต้อง ตรงตามความต้องการของสถานศึกษา และชุมชน อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพและเกิดคุณภาพอย่างสูงสุดต่อสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยิ่งขึ้นต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ของ โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาประ โคนชัย 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 35 - 65)

ด้านที่ 1 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านที่ 2 ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา

ด้านที่ 3 ด้านการกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 10 คน ครูจำนวน 50 คน ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาประ โคนชัย 5 จำนวน 10 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 อำเภอประ โคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ รวมทั้งสิ้นจำนวน 60 คน ปีการศึกษา 2556

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรจำนวน 54 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คน และครู จำนวน 44 คน ของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาประ โคนชัย 5 จำนวน 10 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ปีการศึกษา 2556 ซึ่งได้มาโดยตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 148 - 149)

3. ตัวแปร ตัวแปรที่ศึกษามีดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 สถานภาพของบุคคล แบ่งเป็น

3.1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

3.1.1.2 ครู

3.1.2 ประสบการณ์ แบ่งเป็น

3.1.2.1 ต่ำกว่า 10 ปี

3.1.2.2 ตั้งแต่ 10 ขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู เกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ของ โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาประ โคนชัย 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ใน 3 ด้าน ได้แก่

3.2.1 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

3.2.2 ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา

3.2.3 ด้านการกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานโดยวัดจากความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู 3 ด้าน คือ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา และกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา ดังนี้

1.1 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร มีการวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากร และคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ การกำหนดสาระการเรียนรู้ ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ จัดทำคำอธิบายรายวิชา กำหนดสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความต้องการของผู้เรียน และชุมชน กำหนดความรู้ ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่บ่งบอกถึง ระดับคุณภาพที่คาดหวังตามเกณฑ์การจบหลักสูตร ครอบคลุมด้านความรู้ เจตคติ และทักษะ กระบวนการ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายตามสภาพจริง บูรณาการทั้งภายในและระหว่างสาระการเรียนรู้ กำหนดแนวปฏิบัติการวัดผลประเมินผล เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้า ของผู้เรียนอย่างหลากหลายตามสภาพจริง และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง การนิเทศ กำกับ ติดตาม การใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และนำผล จากการติดตามมาพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร ให้มีคุณภาพ

1.2 การส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา หมายถึง การสร้างความตระหนัก และความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน เกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน การส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาบุคลากร โดยการจัดอบรม ประชุมปฏิบัติการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร

แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึง การส่งเสริมให้บุคลากร ได้ศึกษาคุณงานจากแหล่งการเรียนรู้ และเอกสารเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของ สถานศึกษา และมีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ มีแหล่งเรียนรู้ พัฒนาสื่ออุปกรณ์การเรียน การสอนสอดคล้องกับความต้องการของบุคลากร ส่งเสริมสนับสนุนให้ครู คณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สำรวจ สภาพปัญหาและวิเคราะห์ความต้องการของชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา และจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน

1.3 การกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา หมายถึง การจัดทำแผนการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง ครบวงจร ทั้งใน ระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา จัดระบบประกันคุณภาพที่เน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยมี การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพศึกษา ที่สอดคล้องกับหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 รวมถึงสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน และนำผลการดำเนินงาน ปัญหา ข้อเสนอแนะต่างๆ มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งประกอบด้วยสาระด้านองค์ความรู้ ด้านจำนวน และ การดำเนินการ การวัด เรขาคณิต พีชคณิต การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น และทักษะ กระบวนการทางคณิตศาสตร์

3. โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาประโคนชัย 5 หมายถึง โรงเรียนที่สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ประกอบด้วย โรงเรียนบ้านหนองม่วง พัฒนา โรงเรียนบ้านราษฎร์นิคม โรงเรียนบ้านหนองตะขบ โรงเรียนบ้านโคกตูม โรงเรียนบ้านโคกรัง โรงเรียนบ้านโคกเกี โรงเรียนวัดบ้านไผ่พลย์ โรงเรียนโคกสำโรง โรงเรียนวัดบ้านไทร และ โรงเรียนบ้านหนองม่วงราษฎร์อุทิศ

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 หมายถึง ส่วนราชการระดับ กองของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีหน้าที่กำกับ ติดตาม ดูแล คุณภาพการจัดการศึกษา โดยมีพื้นที่รับผิดชอบ รวม 5 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอประ โคนชัย อำเภอกระสัง อำเภอบ้านกรวด อำเภอพลับพลาชัย และอำเภอห้วยราช

5. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ โรงเรียน รองผู้อำนวยการ โรงเรียน หรือ ผู้รักษาราชการแทน ในสถานศึกษาของ โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาประ โคนชัย 5 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

6. ครู หมายถึง ครูที่ปฏิบัติการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ใน โรงเรียนกลุ่ม เครือข่ายพัฒนาการศึกษาประ โคนชัย 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

7. ประสบการณ์ หมายถึง ช่วงเวลาการดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครู นับตั้งแต่ได้รับคำสั่งแต่งตั้งจนถึงปัจจุบัน เกษเกิน 6 เดือนให้นับเป็นหนึ่งปี ซึ่งแบ่งเป็น คำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ขึ้นไป